

FATCA

Co je to FATCA?

FATCA neboli „Foreign Accounts Tax Compliance Act“ je zákon Spojených států amerických přijatý v roce 2010 s úmyslem omezit daňové úniky amerických občanů a rezidentů prostřednictvím zahraničních finančních účtů. FATCA v této souvislosti ukládá zahraničním finančním institucím (zahraničním z pohledu USA) řadu povinností, jejichž cílem je zajistit, aby americký finanční úřad (Internal Revenue Services - IRS) měl dobré informace o zahraničních účtech Američanů. Tyto povinnosti spočívají zejména v identifikaci Američanů a některých jimi ovládaných právnických osob, předání základních údajů o těchto osobách IRS a v některých případech i ve srážce 30 % z určitých došlých plateb takovým osobám. Řada důležitých povinností začíná být pro zahraniční finanční instituce účinná od 1. července 2014.

K provádění FATCA vydal IRS podrobný podzákonný předpis (FATCA Final Regulations) a Spojené státy s řadou zemí uzavírají mezinárodní dohodu (Intergovernmental Agreement - IGA), na jejímž základě se stanou pravidla FATCA součástí právních řádů zahraničních států. Tyto dohody jsou obvykle založeny na reciprocitě, neboť se předpokládá, že řada rozvinutých zemí v boji s daňovými úniky přijme podobná pravidla. Pro finanční instituce je snazší splnit požadavky FATCA v případě, že jsou ze země s podepsanou IGA, neboť jen ve výjimečných případech musí provádět srážku daní, a tak jejich povinnosti spočívají v identifikaci amerických osob a jejich oznamování.

Vzhledem k tomu, že zahraniční finanční instituce nespádají do jurisdikce Spojených států, obsahuje FATCA zvláštní sankční mechanismus, kterým mohou Spojené státy donutit zahraniční instituce plnit požadavky FATCA: v případě, že zahraniční instituce požadavky neplní, ostatní finanční instituce jí mají strhnout 30 % příjmů z amerických zdrojů.

Proč byla FATCA přijata?

Americký Kongres odhaduje, že americký rozpočet přichází daňovými úniky o 100 miliard dolarů ročně. Primárním cílem FATCA tak je identifikovat Američany, kteří by mohli daňové úniky uskutečnit prostřednictvím finančních účtů v zahraničí, a oznámit základní údaje o nich IRS.

Kdo musí plnit povinnosti dle FATCA?

FATCA primárně ukládá povinnosti *zahraničním finančním institucím*. Tento termín vymezují mírně odlišným způsobem FATCA Final Regulations i IGA. Podle obou zdrojů jsou ovšem následující kategorie institucí považované za zahraniční finanční instituce: a) svěřenská instituce, b) depozitní instituce, c) investiční entita nebo d) specifikovaná pojišťovna. Konkrétní příkladem takových institucí může být popořadě: a) obchodník s cennými papíry, b) banka, c) podílový fond, d) pojišťovna nabízející investiční životní pojištění.

Úlohou zahraničních finančních institucí je pak identifikovat americké osoby (fyzické a právnické osoby) a reportovat jednou ročně vybrané informace o jejich finančních účtech. Ve vybraných případech i strhávat 30 % z amerických příjmů.

FATCA v České republice a na Slovensku

Česká republika i Slovensko patří mezi země, které se Spojenými státy intenzivně vyjednávají o uzavření IGA. Vzhledem k tomu, že finanční instituce zemí s podepsanou IGA mohou snáze splnit požadavky vyplývající z FATCA a termín účinnosti klíčových ustanovení je v červenci 2014, IRS vydal na přelomu března a dubna úřední sdělení, podle kterého se na obě země má nahlížet, jako by IGA byla podepsaná a účinná.

Požadavky kladené na klienty J&T Banky

Povinností J&T Banky, a.s. je zavést procesy identifikace a oznamování Američanů, amerických společností a

některých společností, které jsou ovládané Američany, právě dle požadavků IGA. To má za následek, že klienti budou muset poskytovat čestné prohlášení sloužící ke stanovení tzv. FATCA statusu. Klienti vyhodnocení jako FATCA relevantní budou muset poskytnout své americké DIČ nebo informace o ovládajících osobách spolu s jejich americkými DIČ.

Povinnosti J&T Banky vyplývající z FATCA

České a slovenské finanční instituce mají na základě FATCA povinnosti, které lze zhruba rozdělit do následujících kategorií:

- i) Procedurální požadavky – povinnost registrovat se na portálu IRS a získat identifikační číslo GIIN;
- ii) Požadavky na identifikaci klientů;
- iii) Požadavky reportovat informace o vybraných klientských účtech – tuto povinnost mají instituce zejména vůči finančnímu úřadu, ale v některých případech i vůči jiným finančním institucím;
- iv) Povinnost provádět srážku z příchozích plateb – na rozdíl od zemí, které neuzavřely IGA, je v České republice a Slovenské republice tato povinnost omezená na případy, kdy finanční instituce dobrovolně převezme povinnost srážky provádět.